

Уводна реч уредништва:

Основни проблем свих предмодерних и полупериферних друштава какво је и наше, лежи у чињеници да нису успела у настојању да измене своју структуру и учине је модерном. *Процеси модернизације* (нарочито њен политички аспект) праћени су бројним контрамодернизацијским ударима и оспоравањима. Квазиреформски захвати завршавали су се на козметичким променама „старог режима”, недирајући у његову суштину - у привилеговани и монополски положај политичке власти. *Концетрисано поље политичке моћи*, које се са мањом или већом вештином маскирало у пољу проблематичне легитимације државне власти, а чији су главни актери били *политичке партије (партијске врхушке на челу са тзв. лидерима)*, *криминал и псеудобизнис*, било је успешно само у једном, а то је очување властитих интереса и привилегија. Данас у Србији *нема невиних*, барем када је политика у питању. Чак се и тзв. сектор *грађанских иницијатива*, који би по логици ствари требао да буде аутентични заступник цивилних вредности и интереса, од самог почетка и у највећем делу усмерио на черупање финансијских фондова, како страних тако и домаћих, чија је превасходна намена требала бити да створе материјалну потпору развоју цивилног друштва у Србији.

У општој конфузији и дезоријентацији (која по нашем суду није последица спонтаних процеса) у неверици и сумњи да знамо где желимо да идемо, а још више да ли то истински и чинимо, ми препознајемо потребу да се у нашој средини систематично дела на *политичкој социјализацији* вредности које у себи носи *образац демократске политичке културе*. Стојимо на становишту, да ниједна реформа и модернизацијски подухват не може да се укорени на тлу које није добро натопљено вредностима демократске политичке културе. Све промене у пољу политичке и државне власти, нарочито у домену њиховог институционалног и нормативног сегмента остају да висе у ваздуху уколико не добију своје аксиолошко утемељење. Неопходно је грађане (који у нашем случају тај статус тек треба да досегну) васпитавати и едуковати за усвајање демократских вредности. Ова истина позната нам је још од

Токвила, а и наш *Слободан Јовановић* сасвим недвосмислено је истицао да без - он би *рекао вере у демократију* није могуће одржати у животу ниједну демократску творевину, па чак ни ону са дужом демократском традицијом него што је наша. Отуда се наша намера за покретањем овог часописа темељила управо у потреби за развијањем и неговањем цивилне политичке културе у нашој средини.

Иако је **КУЛТУРА ПОЛИСА** пре свега научни и стручни часопис, накана је уредништва да у својој уређивачкој концепцији остане довољно отворена и за ону врсту стилског и ауторског изражавања који нема или не мора увек да има строгу научну структурираност и униформност. Настојаћемо да подржавамо и објављујемо и оне радове који су по свом облику ближи научном есеју, или пак квалитетној књижевности, свесни чињенице да слободније форме изражавања често могу бити плодније и корисније средство у *трагању за истином* него ли стерилна научна акрибија, која у нас почесто настоји да задовољи само пуку форму научног текста.

Настојали смо да се у нашем првом обраћању стручној али и широј културној јавности представимо са богатом понудом тема и текстова. Неке од тема су нам се наметнуле, док смо остале сами изабрали или ми пак живимо у уверењу да је тако било. Темат о *Европском идентитету Србије*, одабрали смо (упркос сазнању да се у нас о томе већ писало и да су се водиле стручне полемике), јер нас је властито искуство натерало да о томе поново проговоримо. У нашој академској средини вршена су емпиријска истраживања и саопштавани резултати истих, а да поносни истраживачи *европског идентитета* нису нашли за сходно, чак ни на елементарном нивоу да му прецизирају значење. У општој конфузији наши истраживачи су потпуно произвољно и са недопустивом лакоћом сами читавали жељени садржај. Отуда потреба да се у поновљеној расправи покуша са појмовним разграничењима онога што у нашој средини одиста слободно и произвољно користимо као појмове *европски идентитет*, *идентитет ЕУ*, *европска историја*, *европске вредности* и сл., и наравно све то у директној корелацији са оним што јесте садашњи, бивши и жељени *идентитетски оквир Србије*.

Темат о *Средњој Европи*, експлициран на примеру *Српско - Словачких културних веза*, логично се деривира из носеће теме броја, али он такође треба да експлицира једну од основних тематских оријентација часописа, а то је истраживање конкретних културних веза које су постојале и које још увек постоје са народима у нашем окружењу, са којима делимо исте или сличне егзистенцијалне проблеме, и са којима смо кроз историју имали плодне културне везе, иако најчешће шири јавност о томе није имала квалитетних сазнања.

Двестагодишњица од почетка *Српске револуције*, као и двеста година од *Кантове* смрти, теме су којима смо због њихове темпоралне али и суштинске важности посветили дужну пажњу. У првом броју, а намера нам је да то чинимо и у будуће, оставили смо значајан простор за радове који истражују *баштину*, како ону културну тако и *политичку*. Такође смо сматрали важним да се истраживањима и огледима која се крећу у распону од антрополошких и етнолошких па све до социолошких и политиколошких отвори могућност за презентацију остварених резултата. У часопису ће такође бити заступљене и неке готово неизбежне рубрике као што су осврти, прикази, рецензије, као и остала саопштења која се тичу најшире академске и културне јавности.

Истакли би на крају првог обраћања и следећу чињеницу, у Новом Саду постоји дуга традиција часописне продукције, од *Летописа Матице Српске* до *Поља*. **КУЛТУРА ПОЛИСА** ће настојати да у најмањој мери одржи досегнути ниво квалитета, и колико је то могуће и да га унапреди. Упркос богатој традицији, наш часопис има на овим просторима и пионирски задатак да својом генералном уређивачком оријентацијом отпочне са стварањем и неговањем *нове цивилне и демократске* политичке културе.

У нади да ћемо у нашој средини успети у ономе што је најтеже а то је наставак излагања нашег часописа, позивамо колеге и читаоце на сарадњу у наредним бројевима **КУЛТУРЕ ПОЛИСА**.

У Новом Саду, новембра месеца, 2004. године   УРЕДНИШТВО